

Vergoedingen voor ‘niet marktgebaseerd congestiemanagement’

Bij het toekennen van ‘niet marktgebaseerde vergoedingen’ wordt onderscheid gemaakt tussen ‘afregelen’ en ‘opregelen’ van elektriciteit. De vergoedingen zijn gebaseerd op de [EU elektriciteit verordening \(EU\) 2019/943, artikel 13, lid 7](#).

Er zijn twee te onderscheiden vormen van niet marktgebaseerd congestiemanagement: niet-marktgebaseerde redispatch (binnen het intraday domein) en noodcurtailment (in het realtime domein).

Afregelen

De netbeheerder geeft opdracht aan de aangeslotene (of (bij Redispatch) diens Congestie Service Provider) om tijdelijk minder elektriciteit op te wekken of het verbruik van elektriciteit te vergroten. Dat kan betekenen dat er kosten worden uitgespaard, maar het kan ook extra kosten met zich meebrengen. Onderstaande overzichten geven inzicht in de kosten die de verschillende vormen van niet-marktgebaseerde redispatch en noodcurtailment kunnen veroorzaken en in aanmerking komen voor kostencompensatie.

Afregelen tabel 1 - Niet-marktgebaseerde redispatch (Intraday domein)

Type Energie	Te betalen aan netbeheerder	Te ontvangen van Netbeheerder
Gas & kolen	Uitgespaarde brandstofkosten en CO2 Variabele draaikosten (verbruiksmiddelen, gas tarief)	Operationele kosten volgens opgave klant*
Biomassa	Uitgespaarde brandstofkosten Variabele draaikosten (verbruiksmiddelen)	SDE subsidie en Garantie van Oorsprong (GVO) Operationele kosten volgens opgave klant*
Zon & Wind		SDE subsidie en Garantie van Oorsprong (GVO)
Warmtekrachtkoppeling (WKK)	Uitgespaarde brandstofkosten en CO2 Variabele draaikosten (verbruiksmiddelen, gastarief ivt)	Alternatieve warmtebron (en CO2 bron in geval van tuinders) Extra Opslag Duurzame Energie (ODE) kosten (ntb) Operationele kosten volgens opgave klant*
Opslag	Bespaarde kosten volgens opgave klant	Operationele kosten volgens opgave klant* (uitsluitend: State of charge management)

*Vergoedingen worden verstrekt voor operationele kosten die direct voortvloeien uit de redispatch-activering voor het betreffende volume. Echter operationele kosten die nodig zijn om deel te nemen, zoals mankracht en kosten voor het energiebeheersysteem, worden niet vergoed.

Afregelen tabel 2 - Noodcurtailment (Realtime domein)

Type Energie	Te betalen aan netbeheerder	Te ontvangen van netbeheerder
Gas & kolen	Uitgespaarde brandstofkosten en CO2 Variabele draaikosten (verbruiksmiddelen, gas tarief)	Operationele kosten volgens opgave klant** Onbalanskosten*
Biomassa	Uitgespaarde brandstofkosten Variabele draaikosten (verbruiksmiddelen)	SDE subsidie en Garantie van Oorsprong (GVO) Operationele kosten volgens opgave klant** Onbalanskosten*
Zon & Wind		SDE subsidie en Garantie van Oorsprong (GVO) Onbalanskosten*
Warmtekrachtkoppeling (WKK)	Uitgespaarde brandstofkosten en CO2 Variabele draaikosten (verbruiksmiddelen, gastarief ivt)	Alternatieve warmtebron (en CO2 bron in geval van tuinders) Extra Opslag Duurzame Energie (ODE) kosten (ntb) Operationele kosten volgens opgave klant** Onbalanskosten*
Opslag	Bespaarde kosten volgens opgave klant	Operationele kosten volgens opgave klant** (uitsluitend: State of charge management) Onbalanskosten*

* Indien van toepassing – een eventuele vergoeding voor onbalanskosten ontslaat de BRP niet van zijn plicht om de ontstane onbalans binnen het portfolio zoveel als mogelijk te reduceren. Onbalanskosten worden uitsluitend vergoed indien:

- de actie geen afroep betreft waar ihkv Netcode Elektriciteit artikel 10.25(7)(c) een onbalansaanpassing is toegepast
- de BRP kan aantonen dat er onbalanskosten zijn ontstaan die redelijkerwijs niet voorkomen hadden kunnen worden. De BRP dient hiervoor een onderbouwing in bij de landelijk netbeheerder. Voor meer informatie over dit proces, zie de notitie “Onkostenvergoedingen Systeembeschermings- en herstelplan” van TenneT, gepubliceerd op tennet.eu.

**Vergoedingen worden verstrekt voor operationele kosten die direct voortvloeien uit de noodcurtailment voor het betreffende volume. Echter operationele kosten die nodig zijn om deel te nemen, zoals mankracht en kosten voor het energiebeheersysteem, worden niet vergoed.

Opregelen tabel 1 - Niet-marktgebaseerde redispatch (Intraday domein)

De netbeheerder geeft opdracht aan de aangeslotene (of (bij Redispatch) diens Congestie Service Provider) om de invoeding van elektriciteit te verhogen of het verbruik van elektriciteit te verminderen. Dat kan betekenen dat er kosten worden uitgespaard, maar het kan ook extra kosten met zich meebrengen. Onderstaand overzicht legt uit hoe dat werkt.

Type Energie	Te betalen aan netbeheerder	Te ontvangen van netbeheerder
Gas & kolen	Niet van toepassing	Extra brandstofkosten en CO2 Variabele draaikosten (Verbruiksmiddelen, gastarief ivt) Extra opstartkosten (extra brandstof, versnelde afschrijving, onderhoud)
Biomassa	Niet van toepassing	Extra brandstofkosten Variabele draaikosten (Verbruiksmiddelen) Extra opstartkosten (extra brandstof, versnelde afschrijving, onderhoud)
Zon & Wind	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Warmtekrachtkoppeling (WKK)	Uitgespaarde brandstofkosten en CO2 Variabele draaikosten (verbruiksmiddelen, gastarief ivt)	Extra brandstofkosten en CO2 Variabele draaikosten (Verbruiksmiddelen, gastarief ivt) Extra opstartkosten (extra brandstof, versnelde afschrijving, onderhoud)
Opslag	Bespaarde kosten volgens opgave klant	Operationele kosten volgens opgave klant (uitsluitend: State of charge management) *
Consumptie	Bespaarde kosten volgens opgave klant	Operationele kosten volgens opgave klant*

* Vergoedingen worden verstrekt voor operationele kosten die direct voortvloeien uit de redispatch-activering voor het betreffende volume. Echter operationele kosten die nodig zijn om deel te nemen, zoals mankracht en kosten voor het energiebeheersysteem, worden niet vergoed.

Rekenvoorbeeld noodcurtailment (realtime domein)

Vanwege acute overbelasting in het distributienet besluit de regionaal netbeheerder om Zonnepark X tijdelijk af te schakelen/ af te regelen. Dat kan door afschakeling van een veld of middels een stuursignaal (RTI). De regionaal netbeheerder stelt Zonnepark X hier zo snel mogelijk van op de hoogte en Zonnepark X licht de betrokken marktpartijen actief op zijn aansluiting in.

Zonnepark X geeft achteraf inzage in de gemiste invoeding en heeft recht op compensatie van gederfde subsidie inkomsten en gederfde inkomsten uit de verkoop van Garanties van Oorsprong (GvO). De compensatie van gederfde subsidie-inkomsten bestaat uit het fasebedrag verminderd met de definitieve correctiebedragen zoals jaarlijks vastgesteld door het PBL (eindadvies). Zonnepark X dient te kunnen aantonen voor welk fasebedrag hij in aanmerking komt. De compensatie van gederfde GvO-inkomsten worden vastgesteld op basis van het door het PBL vastgestelde prijsniveau in datzelfde eindadvies.

Indien de BRP van Zonnepark X geconfronteerd wordt met kosten die (aantoonbaar en die redelijkerwijs niet voorkomen hadden kunnen worden) gemaakt zijn om de impact van de curtailment actie van de netbeheerder te beperken dan kan de BRP hiervoor een claim indienen bij de landelijk netbeheerder. Hiervoor gelden de procedures zoals vastgelegd in de notitie “onkostenvergoedingen Systeembeschermings- en herstelplan” van TenneT.

Voorbeeldscenario, cijfers en aannames

Door toepassing van curtailment door de regionale netbeheerder heeft Zonnepark X (vast transportrecht van 2,5 MW) gedurende 2 uur (op 1 mei '23 tussen 13:00 en 15:00 uur) niet kunnen invoeden op het elektriciteitsnet. Zonnepark X geeft het gemiste invoedvolume aan de netbeheerder door. Het park is gedurende de periode van curtailment afgeregeld naar 0 MW door de netbeheerder.

Gemiste invoeding	5 MWh
Fasebedrag subsidiebeschikking	€ 90 / MWh
Correctiebedrag 2023 (Eindadvies PBL)	€ 54,61 / MWh
GvO Prijs 2023 (Eindadvies PBL)	€ 4 / MWh
Maximale onbalanskosten	Zie verrekenprijzen hieronder

Zonnepark X kan bij de regionaal netbeheerder claimen:

Kostenpost	(Maximale) bedrag
Gederfde subsidie-inkomsten	€ 176,95 (€ 35,39 x 5 MWh)*
Gederfde GvO-inkomsten	€ 20 (€ 4 x 5 MWh)
Totaal	€ 196,95

**Op voorwaarde dat Zonnepark X kan aantonen dat noodcurtailment er daadwerkelijk voor gezorgd heeft dat er op subsidie is gekort (productie-uren > subsidiabele (vollast)uren)*

De BRP van Zonnepark X kan bij de landelijk netbeheerder claimen

Kostenpost	(Maximale) bedrag
Onbalanskosten	€ 268.43 **

***Op voorwaarde dat: de BRP van Zonnepark X kan aantonen dat noodcurtailment daadwerkelijk onbalans heeft veroorzaakt in zijn of haar portfolio en dit redelijkerwijs niet had kunnen voorkomen. Bijvoorbeeld omdat er binnen het portfolio geen opregelvermogen meer beschikbaar was omdat deze reeds op de capaciteitsveiling is aangeboden en intraday beperkte handelsmogelijkheden waren. Er zijn meerdere scenario's denkbaar, het is aan de BRP om dit deugdelijk te onderbouwen.*

Tabel: verrekenprijzen onbalans en maximale onbalanskosten voorbeeld (scenario BRP = short)

ISP	Periode	Opregelprijs (EUR/MWh)	Afregelprijs (EUR/MWh)	Short (EUR/MWh)	Long (EUR/MWh)	RT	Curtailment Zonnepark X (MW)	Gemiste invoeding Zonnepark X (MWh)	Max onbalanskosten BRP Zonnepark X
53	13:00-13:15	84.05		84.05	84.05	1	2.5	0.625	€ +52,53
54	13:15-13:30		-36.37	-36.37	-36.37	-1	2.5	0.625	€ -22,73
55	13:30-13:45		32.58	32.58	32.58	-1	2.5	0.625	€ +20,36
56	13:45-14:00		-30.26	-30.26	-30.26	-1	2.5	0.625	€ -18,91
57	14:00-14:15		85.75	85.75	85.75	-1	2.5	0.625	€ +53,59
58	14:15-14:30			87.25	87.25	0	2.5	0.625	€ +54.53
59	14:30-14:45		85.75	85.75	85.75	-1	2.5	0.625	€ +53,59
60	14:45-15:00	120.75		120.75	120.75	1	2.5	0.625	€ +75,47
Max te claimen onbalanskosten									€ 268,43